

Sygn. akt SNO 34/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2017 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Jan Bogdan Rychlicki (przewodniczący)

SSN Marian Buliński (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

Protokolant Katarzyna Wojnicka

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Okręgowego w [...]

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 października 2017 r.,

sprawy **S.S.**

sędziego Sądu Rejonowego w [...]

w związku z odwołaniami obwinionego i jego obrońcy

od wyroku Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego w [...]

z dnia 10 marca 2017 r.,

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

**2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. B., Kancelaria
Adwokacka kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem) w tym
23 % podatku VAT tytułem nie opłaconej pomocy prawnej
udzielonej z urzędu przed Sądem Najwyższym;**

**3. koszty postępowania odwoławczego ponosi Skarb
Państwa.**

UZASADNIENIE

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego na podstawie art. 114 § 4 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych wniósł o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej przeciwko sędziemu Sądu Rejonowego w [...] S.S. zarzucając mu, że:

1. w okresie 14-28 sierpnia 2014r. wykonując obowiązki sędziego dopuścił się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa oraz rażącego uchybienia godności urzędu, niegodnego stanowiska sędziego i nieetycznego zachowania polegającego na tym, że:

a) w dniu 14 sierpnia 2014r. naruszając zasady określone w § 2, § 5 pkt 2, § 10, § 12 pkt 2 Zbioru Zasad Etyki Zawodowej Sędziów, w toku posiedzenia w sprawie Sądu Rejonowego w [...] o sygn. akt. II K .../14, podając motywy postanowienia o nieuwzględnieniu wniosku oskarżycielki posiłkowej U. W. o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu, zasugerowaniu, iż mogła wyznaczyć pełnomocnika z wyboru i uzyskaniu od pokrzywdzonej informacji, że rozmawiała z adw. Ł. W., który zaproponował stawkę za reprezentowanie jej przed Sądem, której nie była w stanie uiścić z uwagi na sytuację materialną, w obecności pokrzywdzonej, prokuratora i protokolantki w sposób lekceważący i nieuprawniony skomentował zachowanie adw. Ł. W. odnosząc się zarówno do jego stażu pracy jak i wysokości żądanej stawki za reprezentację, podał nazwiska innych adwokatów z pomocy, których - zdaniem sędziego - pokrzywdzona mogłaby skorzystać, a w konsekwencji wywołał poczucie dyskomfortu i zniesławienia u adw. Ł. W.;

b) w dniu 28 sierpnia 2014r. w toku rozprawy w sprawie Sądu Rejonowego w [...] o sygn. akt [...]:

- z oczywistą i rażącą obrazą przepisu art. 87 § 1 k.p.k. w zw. z art. 45 Konstytucji RP, a także naruszeniem § 12 pkt 1 Zbioru Zasad Etyki Zawodowej Sędziów, o godz. 15.30, po nieuwzględnieniu wniosku pełnomocnika oskarżycieli posiłkowej o przerwanie rozprawy i pomimo sprzeciwu oskarżycielki posiłkowej na prowadzenie rozprawy pod nieobecność jej pełnomocnika, po opuszczeniu sali rozpraw przez pełnomocnika, kontynuował kilkugodzinne przesłuchanie oskarżycielki posiłkowej, pozbawiając ją prawa do reprezentacji przez pełnomocnika;

- z oczywistą i rażącą obrazą przepisu art. 217 § 1 i 2 k.p.k., art. 287 § 4 k.p.k., a także naruszeniem § 5 pkt 2 i § 12 pkt 1 Zbioru Zasad Etyki Zawodowej Sędziów

zażądał od oskarżycielki posiłkowej wydania jej prywatnych notatek, a podając motywy orzeczenia pouczył ją o możliwości nałożenia kary porządkowej w kwocie 10.000 zł wywołując u oskarżycielki posiłkowej poczucie braku bezstronności sędziego;

- rażąco uchybiając godności sprawowanego urzędu, naruszając § 12 pkt 2 Zbioru Zasad Etyki Zawodowej Sędziów nie wyraził zgody na opuszczenie przez pokrzywdzoną sali rozpraw celem skontaktowania się telefonicznie z pełnomocnikiem, a zezwolił na taki kontakt jedynie podczas rozprawy, w sposób lekceważący skomentował nieobecność na rozprawie pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej wyrażając się, iż adwokat zostawił oskarżycielkę posiłkową, bo miał sprawy ważniejsze niż jej. sprawa, czym wywołał u oskarżycielki posiłkowej poczucie braku bezstronności sędziego;

- rażąco uchybiając godności sprawowanego urzędu, naruszając § 12 pkt 2 Zbioru Zasad Etyki Zawodowej Sędziów w trakcie przesłuchania oskarżycielki posiłkowej zadawał ironiczne pytania, wywołując u oskarżycielki posiłkowej poczucie braku bezstronności sędziego, a także wezwanym na rozprawę świadkom na godz. 12:30 i 13:30 nakazał oczekiwanie poza salą rozpraw do godz. 15:30, w sytuacji, gdy z przebiegu rozprawy wynikało, że świadkowie w wyznaczonym dniu nie zostaną przesłuchani i faktycznie do przesłuchania świadków nie doszło, wywołując u świadków poczucie niegodnego traktowania,

tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.).

Wyrokiem z dnia 22 stycznia 2016 r. Sąd Apelacyjny - Sąd Dyscyplinarny w [...] uznał obwinionego S.S. za winnego tego, że w dniu 14 sierpnia 2014 r., z rażącym i oczywistym uchybieniem godności urzędu naruszył zasady określone w § 2, § 5 pkt 2, § 12 pkt 2 Zbioru Zasad Etyki Zawodowej Sędziów w ten sposób, że w toku posiedzenia w sprawie o sygn. akt [...] prowadzonej przez Sąd Rejonowy w [...], jako Przewodniczący składu orzekającego, podając motywy postanowienia o nieuwzględnieniu wniosku oskarżycieli posiłkowej o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu, zasugerowaniu, iż mogła wyznaczyć pełnomocnika z wyboru i zyskaniu od pokrzywdzonej informacji, że rozmawiała z adwokatem Ł.W., który zaproponował stawkę za reprezentowanie jej przed Sądem, której nie była w stanie uiścić z uwagi

na sytuację materialną, w obecności pokrzywdzonej, prokuratora i protokolantki w sposób nieuprawniony skomentował zachowanie adwokata Ł.W. odnosząc się zarówno do jego stażu pracy i wysokości żądanej stawki za reprezentację, podał nazwiska innych adwokatów, z pomocy których - zdaniem sędziego - pokrzywdzona mogłaby skorzystać, a w konsekwencji wywołał poczucie zniesławienia u adwokata Ł.W., - tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. 2015, poz. 122 tj.) i za to na podstawie art. 109 § 1 pkt 1 u.s.p. wymierzył mu karę upomnienia.

W punkcie II. przedmiotowego wyroku Sąd Apelacyjny - Sąd Dyscyplinarny w [...] uniewinnił obwinionego S.S. od popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w pkt 1 lit. b) wniosku o rozpoznania sprawy dyscyplinarnej.

Odwołania od powyższego wyroku złożyli: Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego i Minister Sprawiedliwości zaskarżając wyrok na niekorzyść obwinionego w całości oraz Krajowa Rada Sądownictwa zaskarżając powyższy wyrok na niekorzyść obwinionego w zakresie czynu opisanego w pkt. 1 lit.b. Skarżący wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na odwołania obwiniony wniósł o utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Wyrokiem z dnia 16 maja 2016 r. Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny uchylił zaskarżony wyrok w całości i sprawę przekazał Sądowi Apelacyjnemu - Sądowi Dyscyplinarnemu w [...] do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny zważył, że spośród licznych zarzutów zgłoszonych we wszystkich trzech odwołaniach najdalej idący jest zarzut podniesiony przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego, który upatrywał wadliwości w sposobie procedowania Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego przez to, że na rozprawie głównej nie zostały ujawnione wyjaśnienia obwinionego złożone w dniu 10 lutego 2015 r. przed Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego w trakcie czynności wyjaśniających. Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny uznał ten zarzut za uzasadniony. W efekcie Sąd Apelacyjny - Sąd Dyscyplinarny nie ustalił,

czy pomiędzy wersjami wydarzeń prezentowanymi przez obwinionego w ramach składanych przez niego wyjaśnień, zachodziły różnice (sprzeczności), nie dokonał ewentualnej konfrontacji między nimi ani nie rozstrzygnął sprzeczności (o ile miały miejsce). W konsekwencji zaskarżony wyrok opierała się na niepełnym materiale dowodowym, bo pominięto w nim okoliczności istotne dla wyjaśnienia sprawy i z tej przyczyny zaszła konieczność uchylecia wyroku oraz przekazania Sądowi Dyscyplinarnemu pierwszej instancji sprawy do ponownego rozpoznania. Wobec powyższego szczegółowe ustosunkowanie się do pozostałych zarzutów przedstawionych w odwołaniach Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny uznał za przedwczesne. Poczynił jednak kilka uwag natury ogólnej. Zwrócił mianowicie uwagę, że w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zabrakło łącznej (kompleksowej) oceny wszystkich zachowań obwinionego na rozprawie w dniu 28 sierpnia 2014 r. Tymczasem przeprowadzenie takich rozważań było konieczne dla pełnego (właściwego) ustalenia, czy w całości zachowanie obwinionego opisane przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego w punkcie 1 lit. b) wniosku o wszczęcie sprawy dyscyplinarnej, wyczerpywało znamiona przedmiotowe i podmiotowe deliktu dyscyplinarnego.

Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny, w praktyce może się bowiem zdarzyć, że dopiero sumaryczna (łączna) ocena wszystkich uchybień, jakich miał dopuścić się obwiniony, potwierdzi zasadność zarzutów, jakie względem niego sformułował rzecznik dyscyplinarny, podczas gdy oceny cząstkowe, odnoszone z osobna do poszczególnych zachowań obwinionego, nie wystarczą, aby przypisać sędziemu popełnienie przewinienia dyscyplinarnego. Sąd dyscyplinarny powinien zatem ocenić, czy wszystkie „cząstkowe” zachowania obwinionego w trakcie wielogodzinnej rozprawy w dniu 28 sierpnia 2014 r. (opisane w punkcie 1 lit. b) wniosku), ujęte sumarycznie, można zakwalifikować jako jedno (wspólne) przewinienie dyscyplinarne. Taka ocena jest pożądana tym bardziej, że zarzucane obwinionemu czyny pozostają w ścisłym związku z wykonywaniem przez niego czynności jurysdykcyjnych i mogą być postrzegane negatywnie w opinii publicznej. Zachodzi więc konieczność precyzyjnego wyjaśnienia, czy zachowanie obwinionego w dniu 28 sierpnia 2014 r. w całości wywołało (mogło wywołać) niekorzystne skutki, nie tylko dla poszczególnych osób biorących udział w

rozprawie, ale również, czy zachowanie to stawiało w negatywnym świetle sposób funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Innymi słowy, chodzi o ustalenie i ocenę, czy zachowanie obwinionego mogło ujemnie rzutować na sposób postrzegania organów wymiaru sprawiedliwości przez społeczeństwo, a więc czy mogło osłabić zaufanie społeczne do sądów.

Zdaniem Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego potrzeba w tym względzie nabierała szczególnego znaczenia, gdy zważy się, że sankcji za odmowę wydania rzeczy na żądanie sądu, nie stosuje się do stron (art. 287 § 4 k.p.k.). Z tego punktu widzenia zachowanie obwinionego polegające na uprzedzeniu oskarżycielki posiłkowej, że zostanie ukarana grzywną w wysokości 10.000 zł, a Policja zastosuje wobec niej środki przymusu bezpośredniego, o ile oskarżyciela nie wyda sądowi dobrowolnie swoich prywatnych zapisów, należy zakwalifikować jako czynność ewidentnie wadliwą (bo naruszającą przepisy proceduralne), co może być uznane za „oczywistą i rażącą obrazę przepisów prawa” w rozumieniu art. 107 § 1 Prawa o u.s.p. (wyroki Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego z dnia 29 czerwca 2007 r., SNO 39/07, OSNSD 2007, poz. 56 i z dnia 22 stycznia 2014 r., SNO 40/13, LEX nr 1430401).

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny zaznaczył także, że z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że przedmiotowe zachowanie obwinionego zostało ocenione jako „oczywiste”, ale nie „rażące” naruszenie prawa. Skoro Sąd Apelacyjny

- Sąd Dyscyplinarny nie rozważał jakie skutki (w ogólności) dla całego wymiaru sprawiedliwości wywołało lub mogło wywołać zachowanie obwinionego, to ocenę dotyczącą „rażącego” naruszenia art. 287 § 4 k.p.k. uznał Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny za powierzchowną. W szczególności wynika to z uwzględnienia przez Sąd Dyscyplinarny skutków takiego zachowania sędziego w kontekście naruszenia interesów uczestników postępowania (braku takich skutków), a nie uwzględnienia skutków tego zachowania w odniesieniu do wywołania (uzasadnionego) wrażenia o braku bezstronności sędziego, co w sposób oczywisty ma podstawowe znaczenie w ocenie dobra (interesu) wymiaru sprawiedliwości, a także może być kwalifikowane jako naruszenie godności urzędu. Zachowanie sędziego wywołujące uzasadnione wrażenie uczestników postępowania o braku

bezstronności sędziego w procesie orzekania należy bowiem kwalifikować jako naruszające godność urzędu.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w [...] wyrokiem z dnia 10 marca 2017 r. uznał sędziego Sądu Rejonowego w [...] S. S.:

I. za winnego tego, że w dniu 14 sierpnia 2014r. z rażącym i oczywistym uchybieniem godności urzędu naruszył zasady określone w § 2, § 5 pkt 2, § 12 pkt 2 Zbioru Zasad Etyki Zawodowej Sędziów w ten sposób, że w toku posiedzenia w sprawie o sygn. akt [...] prowadzonej przez Sąd Rejonowy w [...], jako Przewodniczący składu orzekającego, podając motywy postanowienia o nieuwzględnieniu wniosku oskarżycielki posiłkowej o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu, zasugerowaniu, iż mogła wyznaczyć pełnomocnika z wyboru, w obecności pokrzywdzonej, prokuratora i protokolantki w sposób nieuprawniony skomentował zachowanie adwokata Ł.W. odnosząc się do jego stażu pracy i wysokości żądanej stawki za reprezentację, wywołał poczucie zniesławienia u adwokata Ł.W.,

tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z art.107 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych i za to na mocy art.109 § 1 pkt 1 usp wymierzył mu karę upomnienia;

II. za winnego tego, że w dniu 28 sierpnia 2014r. w toku rozprawy w sprawie o sygn. akt [...] prowadzonej przez Sąd Rejonowy w [...]:

- naruszył zasady określone w § 5 pkt 2 i § 12 pkt 1 Zbioru Zasad Etyki Sędziów, w ten sposób, że pouczył oskarżycielkę posiłkową o możliwości nałożenia kary porządkowej w wypadku niewydania przez nią rzeczy mogących stanowić dowód w sprawie, wywołując u niej poczucie braku bezstronności sędziego,
- z rażącym uchybieniem godności urzędu naruszył zasady określone w § 12 pkt 2

Zbioru Zasad Etyki Zawodowej Sędziów w ten sposób, że nie wyraził zgody na opuszczenie przez oskarżycielkę posiłkową sali rozpraw celem skontaktowania się telefonicznie z pełnomocnikiem a zezwolił na taki kontakt jedynie podczas rozprawy, w sposób nieuprawniony skomentował nieobecność na rozprawie pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej, czym wywołał u niej poczucie braku

bezstronności sędziego, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z art.107 § 1 ustawy z dnia 27.07.2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych i za to, na mocy art.109 § 1 pkt 2 usp wymierzył mu karę nagany;

III. na mocy art. 133a § 2 pkt 1 usp orzeczone wobec obwinionego w pkt. I i II wyroku kary połączył i wymierzył karę łączną nagany.

Odwołanie od tego wyroku złożył obrońca obwinionego zarzucając temuż orzeczeniu:

I. na podstawie art. 438 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

a) art. 201 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 k.p.k. *a contrario*, poprzez oddalenie wniosku dowodowego obwinionego o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z nowej opinii sądowo -psychiatrycznej, na okoliczność poczytalności obwinionego w chwili popełnienia zarzucanych mu czynów, pomimo, że opinia sądowo - lekarska przeprowadzona na potrzeby niniejszego postępowania była niepełna i niejasna;

b) art. 196 § 3 k.p.k., poprzez przez odmowę powołania przez Sąd innych biegłych, pomimo ujawnienia się okoliczności osłabiających zaufanie do bezstronności biegłych z uwagi na prowadzone z Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego rozmowy podczas zarządzanej przerwy w rozprawie w dniu 10 stycznia 2017 roku, co mogło mieć znaczenie dla oceny wniosków końcowych opinii biegłych;

II. na podstawie art. 438 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p., obrazę przepisów prawa materialnego w postaci:

a) przepisu art. 109 § 5 u.s.p. - poprzez nieprzyjęcie przez Sąd kwalifikacji przewinienia dyscyplinarnego zarzucanego obwinionemu w punkcie Ia wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej jako wypadku mniejszej wagi i nieodstąpienie od wymierzenia wobec obwinionego kary;

b) przepisu art. 107 § 1 u.s.p. w zw. z § 5 pkt 2, § 12 pkt 1 i 2 Zbioru Zasad Etyki Zawodowej Sędziów, poprzez błędne zakwalifikowanie zachowania obwinionego na rozprawie w dniu 28 sierpnia 2014 roku polegającego na: pouczeniu oskarżycielki posiłkowej o możliwości nałożenia kary porządkowej w wypadku niewydania przez nią rzeczy mogących stanowić dowód w sprawie, wywołując u niej poczucie bezstronności sędziego oraz na niewyrażeniu zgody na opuszczenie

przez oskarżycielkę posiłkową sali rozpraw celem skontaktowania się telefonicznie z pełnomocnikiem, zezwolenie na taki kontakt jedynie podczas rozprawy, a także skomentowanie w sposób nieuprawniony nieobecności na rozprawie pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej - jako uchybienie godności urzędu (przewinienie dyscyplinarnej i wniośł o zmianę wyroku:

„1. w zakresie punktu I (dot. zarzutu opisanego w punkcie 1 a wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej) poprzez uznanie zarzucanego obwinionemu w punkcie 1 a wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej czynu jako wypadku mniejszej wagi i odstąpienie od wymierzenia obwinionemu kary,

2. w zakresie punktu II (dot. zarzutów opisanych w punkcie 1 b wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej) poprzez uniewinnienie obwinionego od zarzucanego mu czynu,

oraz:

3. uchylenie punktu III zaskarżonego

wyroku. Ewentualnie wniośł o:

4. uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy w całości Sądowi Apelacyjnemu - Sądowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania”.

Odwołanie (nazwane apelacją) złożył także obwiniony zarzucając:

„I. mogący mieć wpływ na treść orzeczenia błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, a mianowicie błędne ustalenie, że swoim zachowaniem opisanym w czynie I zaskarżonego wyroku „wywołałem poczucie zniesławienia u adwokata Ł.W.”,

II. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 107 § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych (UPUSP) w zw. z § 5 ust. 2 i § 12 ust. 1 Zbioru Zasad Etyki Zawodowej Sędziów (ZZEVS) poprzez przypisanie mi jako fragmentu przewinienia dyscyplinarnego dokonanego przeze mnie błędnego pouczenia oskarżycielki posiłkowej o możliwości nałożenia kary porządkowej i połączenie go z wywołaniem przeze mnie u oskarżycielki poczucia braku bezstronności sędziego (czyn II, tiret pierwszy),

III. mogący mieć wpływ na treść orzeczenia błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, a mianowicie błędne ustalenie, że

„w sposób nieuprawniony skomentowałem nieobecność na rozprawie pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej” (czyn II, tiret drugi),

IV. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art., 107 § 1 UPUSP w zw. z § 12 ust. 2 ZZZS poprzez przypisanie mi wywołania u oskarżycielki posiłkowej poczucia braku bezstronności sędziego (czyn II, tiret drugi),

V. mogący mieć wpływ na treść orzeczenia błąd w ustaleniach faktycznych dotyczących wymiaru kary za czyn II, a mianowicie błędne przyjęcie jako okoliczności obciążającej „braku umiejętności panowania przeze mnie nad emocjami” (s. 45 uzasadnienia).

W związku z podniesieniem zarzutów od II do V obwiniony wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie czynu II poprzez wyeliminowanie z jego opisu w całości tiretu pierwszego, a co do tiretu drugiego wniósł o wyeliminowanie z jego opisu określenia od słów „w sposób nieuprawniony” do końca (tj. do słów „poczucie braku bezstronności sędziego”).

Jeśli Sąd Najwyższy uwzględniłby powyższy wniosek, to prosił, aby Sąd Najwyższy rozważył wagę popełnionego przez niego czynu (w szczególności, czy jest to wypadek mniejszej wagi) oraz to, czy wystarczającą na niego reakcją byłoby orzeczenie kary łagodniejszego rodzaju, albo nawet odstąpienie od wymierzenia kary.

Na rozprawie przed Sądem Najwyższym – Sądem Dyscyplinarnym obrońca obwinionego poparła oba odwołania, a Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wniósł o utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje. Zarzuty podniesione przez obrońcę obwinionego dotyczące obrazy przepisów postępowania atakują wydaną w sprawie opinię sądowo-psychiatryczną oraz zarzucają biegłym brak bezstronności z uwagi na prowadzoną w czasie przerwy w rozprawie rozmowę z Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego. Podniesione okoliczności były szeroko rozważane przez sąd pierwszej instancji. Sąd ten wyraźnie na k. 26 swego uzasadnienia określił, że podzielił opinię biegłych psychiatrów w tej części, w której odnosiła się do ustalenia, że w trakcie rozprawy w dniach 14 i 28 sierpnia 2014 r., obwiniony miał zachowaną zdolność rozpoznania

znaczenia czynów i pokierowania swoim postępowaniem, zaś jego stan zdrowia umożliwia mu uczestniczenie w niniejszym postępowaniu.

Sąd orzekający trafnie również uznał za bezzasadny zarzut o braku bezstronności biegłych mający jedynie oparcie w prowadzeniu rozmowy z Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego (w trakcie przerwy na rozprawie) na temat pogody i uprawy roślin. Wreszcie podsumowując swoje rozważania na ten temat (k. 28 uzasadnienia) Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny jednoznacznie określił, że w niniejszym postępowaniu nie zachodzi potrzeba rozstrzygnięcia wątpliwości, co do charakteru osobowości obwinionego. Przedmiotem rozpoznania niniejszej sprawy objęte były konkretne zachowania, co do których postawione zostały zarzuty zawarte we wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej. Opinia psychiatryczna miała na celu ustalenie zdolności obwinionego rozpoznania znaczenia czynów i pokierowanie swoim postępowaniem. Z treści opinii w sposób niebudzący wątpliwości wynika, że ta zdolność była zachowana.

Obrona widzi sprzeczność opinii tych biegłych z opinią Prezesa Sądu Rejonowego w [...]. Bezspornie jest to bardzo pozytywna opinia o obwinionym, jednakże nie sposób w niej znaleźć sprzeczność z tą częścią opinii biegłych psychiatrów, którą przyjął Sąd orzekający. W opinii Prezesa Sądu nie ma bowiem nawet cienia wątpliwości, co do poczytalności obwinionego. Zatem w tym zakresie obie te opinie są jednoznacznie zgodne.

Równie niezasadne są podniesione przez obrońcę zarzuty obrazy prawa materialnego określone w pkt. II a i b odwołania.

Sąd wyraźnie określił, że w stosunku do czynu pierwszego, a to z uwagi na wyrok z dnia 25 lutego 2008 r. (IC ...) Sądu Okręgowego w [...] uwzględniający powództwo o ochronę dóbr osobistych nie sposób, ze względu na podobieństwo czynów (a zatem braku wyciągnięcia właściwych wniosków przez obwinionego) oraz uprzedni wyrok Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego w [...] z dnia 12 lutego 2015 r. (ASD .../14), uznać tego czynu za przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi i odstąpić od wymierzenia kary. Zauważyć przy tym należy, że Sąd wymierzył najniższą z kar, karę upomnienia.

Co do drugiego z czynów obwinionego, to Sąd pierwszej instancji, kierując się wskazaniem zawartym w wyroku Sądu Najwyższego Sądu Dyscyplinarnego

uchylającego poprzedni wyrok Sądu pierwszej instancji wydany w tej sprawie, rozpoznał prawidłowo całość zachowania obwinionego na rozprawie w dniu 28 sierpnia 2014 r. i trafnie uznał obwinionego winnym popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego w tym punkcie zarzutów przyjmując, że takim zachowaniem wywołał u oskarżycielki posiłkowej poczucie braku bezstronności sędziego.

W odwołaniu obwinionego podniesiono zarzuty błędów w ustaleniach faktycznych w pkt. I, III, V (dotyczy uzasadnienia wyroku) oraz obrazy prawa materialnego w pkt. II i IV. Już na wstępie podkreślić należy, że takie zarzuty wzajemnie się wykluczają. Zarzuty obrazy prawa materialnego dotyczyć mogą jedynie tego, że z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego (niekwestionowanego) nie wynika by obwiniony popełnił zarzucony mu czyn, bądź nie wynikała przyjęta kwalifikacja prawna przypisanego mu czynu.

Poza zarzutem z pkt. I, pozostałe dotyczą czynu drugiego obwinionego.

Wbrew twierdzeniom obwinionego Sąd orzekający prawidłowo ustalił stan faktyczny dotyczący czynu pierwszego, wręcz drobiazgowo odnosząc się do wszystkich okoliczności zaistniałych na rozprawie w dniu 14 sierpnia 2014 r. (k. 11-12, 23-26, 31-33). Podzielając zapatrywania Sądu pierwszej instancji bez potrzeby ich powtórzenia Sąd Najwyższy Sąd Dyscyplinarny uznał odwołanie obwinionego w tym zakresie za bezzasadne. Na marginesie zauważyć należy, że obwiniony poprzednim wyrokiem sądu pierwszej instancji (uchylonym przez Sąd Najwyższy) został uznany winnym popełnienia czynu opisanego w pkt. 1a (w szerszym opisie niż obecnie) i wymierzona mu została też kara upomnienia, a odwołania od tamtego wyroku sądu dyscyplinarnego nie złożył.

Także w zakresie czynu drugiego zarzuty obwinionego są równie bezzasadne.

Wbrew zaleceniom Sądu Najwyższego Sądu Dyscyplinarnego zawartym w wyroku uchylającym poprzednie orzeczenie sądu pierwszej instancji odnoszącym się do tego czynu obwinionego, obwiniony odnosi się do poszczególnych elementów swego zachowania na rozprawie w dniu 28 sierpnia 2014 r. oddzielnie.

Zgodzić się należy z obwinionym, że każdy ma prawo do pomyłki, do udzielenia błędnego pouczenia, rzecz jednak w tym, że na tej rozprawie

zachowanie obwinionego nie tylko do tego się ograniczyło, a całość jego zachowania wywołało u niej (oskarżycielki posiłkowej) poczucie braku bezstronności sędziego i to poczucie nie było subiektywnym powstałym bez powodu (irracjonalnym). To swoje przekonanie, że zachowanie obwinionego obiektywnie do takiego stanu doprowadziło oskarżycielkę posiłkową Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny obszernie uzasadnił (k. 13-15, 19-22, 30, 34-46).

Podzielając zawarte tam argumenty bez potrzeby ich powtórzenia, Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny nie uwzględnił odwołania obwinionego również w tym zakresie, a dzieląc argumentację Sądu orzekającego odnośnie orzeczonych kar, utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

kc